

ZÁRÓ SZAKMAI BESZÁMOLÓ

Kutatási projekt címe: Politikai átmenetek és rendszerváltások - Az észak-magyarországi vármegyék tisztviselőinek társadalomtörténeti vizsgálata (1944-1950)

Azonosító: FK 144713

Vezető kutató: Dr. Fábíán Máté

Befogadó intézmény: 1956-os Intézet Közhasznú Alapítvány

Projekt szerződött időtartam: 2021.09.01-2025.08.31 (48 hónap)

Projekt tényleges időtartama: 2021.09.01-2022.02.28 (6 hónap)

Záró szakmai beszámoló beadásának oka: Támogatói Okirat közös megegyezéssel való idő előtti megszüntetése

A pályázati időszak 2021. szeptember 1-től indult, ennek megfelelően az érdemi kutatási tevékenység is megkezdődött. A négyéves időszak első ciklusára (2021.09.01-2022.08.31) alapvető célként határoztuk meg a vizsgált személyi kataszter feltérképezését és összeállítását. Mivel számos, később említésre kerülő ok miatt a kutatási projektet idő előtt le kellett zárunk, így jelen záróbeszámoló a négy éves ciklus első hat hónapjára (12,5%) vonatkozik csupán.

Mivel az eredeti kutatási terv szerint az első év egyfajta előkészítési szakaszként volt tervezve, így a beszámoló által érintett időszakban kézzelfogható, tudományos szempontból értékelhető, a tudományos közeg számára prezentálható eredményekről még nem lehet beszélni. A kutatócsoport tagjai a tervezettnél megfelelően vármegyei bontásban végezték munkájukat: Borsod és Miskolc törvényhatósági jogú város esetében Kis József és Kurucz Ádám, Heves vonatkozásában Gál Máté, Molnár Dávid és Samu Tünde, míg Nógrád vármegye esetében Gyebnár Kristóf és Stefán Antal foglalkozott az adatgyűjtéssel. Munkájuk során a vizsgált tisztségeket betöltő személyeket detektálták, az adatokat pontosították. Ezzel párhuzamosan a többiek nem csupán validálták az adatgyűjtéseket, hanem hozzákezdték a személyi adattár informatikai és módszertani hátterének kialakításához, a várható nagymennyiségű adathalmaz rögzítését és rendszerezését segítő adatbázis megtervezéséhez, az egyes adatstruktúrák és adatkapcsolatok kialakításához. Ez lényegében összeállt, az alapadatbázis elkészült.

Vagyis a csoportszintű eredmények megfelelnek az első ciklus felénél elvártnak, előzetesen kijelöltnek/tervezettnek. A pályázati szakasz első évének hátralevő 6 hónapjában célunk lett volna befejezni a három vármegye személyi kataszterének hiánytalan és pontos összeállítását. Ezek (és amik ténylegesen megvalósultak) csupán belsős nyers munkaanyagok lettek, melyekre épült volna a további hároméves kutatási tevékenység, és publikálása a következő években vált volna lehetségessé a tervezett archontológiák révén.

Egyének

ID: 10000 Használt név: **Borbély-Maczkó Emil (1887-1945)** Neme: 1 férfi Törvényes?
 Kutatott? Születési név: Maczkó Emil Vallás: 7 római katolikus Örökbefogadott?
 Névváltoztatás? Vallásváltás?

Nemzetiség: 10007 Borbély-Maczkó

Apa: 10001 Maczkó Emil (1856-1924) Anya: 10010 Fáy Róza

Születési idő: 1887 9 6 Pontosság: 1 pontos
 Születési hely: 3410 Heves
 Halálórási idő: 1945 3 25 Pontosság: 2 körül
 Halálórási hely: 9999 Ismeretlen
 Halál oka: 3 idegenkezűség
 Temetési idő: 1945 4 4 Pontosság: 1 pontos
 Temetési hely: 2439 Bóta Újratemettek?
 Temető: 9999

Megjegyzés
 A névváltozást 1915-ben nemesség átruházás miatt jóváhagyja a Belügyminisztérium.

Egyn +
 Nemzetiség +
 Testvérek ♂ ♀
 Házasságok +
 Gyerekek ♂ ♀
 Elismerések +
 Emlékezet +
 Főispánság +
 Földbirtok +
 Katonai szolg. +
 Katonai elő. +
 Képzettség +
 Rangok +
 Tevékenység +
 FORRÁSOK +
 FORRÁSOK (lev.) +

KutatottTisztségNégradVn1938_1950Közv

Azonosító: Kapcsolódó személy:

Kutatott tisztség: 9999 Hivatalvállalás helye: 9999

Hivatalvállalás kezdete: 9999 9999 9999 Pontosság: 9999 Ismeretlen Kinevezésről szóló rende: 9999
 Hivatali eskütel ideje: 9999 9999 9999 Pontosság: 9999 Ismeretlen

Hivatalvállalás vége: 9999 9999 9999 Pontosság: 9999 Ismeretlen Hivatalvállalás végének oka: 9999

Igazoló eljárás? Igazoló eljárás kezdete: 9999 9999 9999 Pontosság: 9999 Ismeretlen Szolgálatra visszarendelvé:
 Igazoló eljárás vége: 9999 9999 9999 Pontosság: 9999 Ismeretlen
 Igazoló eljárás eredménye: 9999 Ismeretlen

B-lista eljárás? B-lista eljárás ideje: 9999 9999 9999 Pontosság: 9999 Ismeretlen

Megjegyzés
 Forrás+

Bezár

id	HasznNev	Egyenek.Szul	SzulEv	SzulHo	SzulNap	SzulhelyID	Település, fo	HalEv	HalHo	HalNap	HalhelyID	Település, fo	TemetEv	TemetHo	TemetNap	Te
8888	NEM VONATKOZIK RÁ	NEM VONATKO	8888	8888	8888	8888	8888 Nem vonatkozil	8888	8888	8888	8888	8888 Nem vonatkozil	8888	8888	8888	8888
9999	ISMERETLEN	ISMERETLEN	8888	8888	8888	8888	8888 Nem vonatkozil	8888	8888	8888	8888	8888 Nem vonatkozil	8888	8888	8888	8888
10000	Borbély-Macskó Emil (1887-1945)	Macskó Emil	1887	9	6	3410	Heves	1945	3	25	9999	Ismeretlen	1945	4	4	4
10001	Macskó Emil (1856-1924)	Macskó Emil	1856	1	16	3464	Eger	1924	10	17	3464	Eger	1924	10	19	19
10002	Maczke Ignác (X-1880)	Maczke Ignác	1810	9999	9999	9999	Ismeretlen	1880	9	15	3420	Zaránk	1880	9	17	17
10003	Maczke Ignácné Nagy Anna (X-X)	Nagy Anna	9999	9999	9999	3464	Eger	9999	9999	9999	9999	Ismeretlen	9999	9999	9999	9999
10004	Maczke Valér (1847-1921)	Maczke Ignác	1847	12	31	3464	Eger	1921	12	5	3464	Eger	1921	12	6	6
10005	Maczky Gyula (1853-1927)	Maczke Gyula	1853	5	23	3464	Eger	1927	11	26	3408	Erdőtelek	1927	11	28	28
10006	Maczky Gyuláné Sváb Irma (X-X)	Sváb Irma	9999	9999	9999	9999	Ismeretlen	9999	9999	9999	9999	Ismeretlen	9999	9999	9999	9999
10007	Maczky Gyula (X-X)	Maczky Gyula	9999	9999	9999	9999	Ismeretlen	9999	9999	9999	9999	Ismeretlen	9999	9999	9999	9999
10008	Maczky Géza (X-1915)	Maczky Géza	9999	9999	9999	9999	Ismeretlen	1915	1	31	9999	Ismeretlen	9999	9999	9999	9999
10009	Maczky Rozál (X-X)	Maczke Rozál	9999	9999	9999	9999	Ismeretlen	9999	9999	9999	9999	Ismeretlen	9999	9999	9999	9999
10010	Maczky Emilné Fáy Róza (1861-1929)	Fáy Róza	1861	9999	9999	9999	Ismeretlen	1929	9	10	9999	Ismeretlen	1929	9	12	12
10011	Fáy György (X-X)	Fáy György	9999	9999	9999	9999	Ismeretlen	1880	2	10	9999	Ismeretlen	9999	9999	9999	9999
10012	Fáy Györgyné Borbély Róza (X-1913)	Borbély Rozália	1831	7	29	9999	Ismeretlen	1913	3	24	3410	Heves	1913	3	26	26
10013	Maczky Ilona (1862-1883)	Maczky Ilon	1862	12	29	3410	Heves	1883	9999	9999	9999	Ismeretlen	9999	9999	9999	9999
10014	Maczky György (1880-1924)	Maczky György	1880	11	12	3410	Heves	1924	6	28	3410	Heves	1924	6	30	30
10015	Maczky Györgyné Alexander Ilona (X-Alexander Ilona)	Alexander Ilona	9999	9999	9999	9999	Ismeretlen	9999	9999	9999	9999	Ismeretlen	9999	9999	9999	9999
10016	Maczky Béla (1885-1942)	Maczky Béla	1885	11	18	3410	Heves	1942	6	21	3410	Heves	1942	6	23	23
10017	Maczky Béláné Mikola Anna (X-X)	Mikola Anna	9999	9999	9999	9999	Ismeretlen	9999	9999	9999	9999	Ismeretlen	9999	9999	9999	9999
10018	Maczky Béla (X-X)	Maczky Béla	9999	9999	9999	9999	Ismeretlen	9999	9999	9999	9999	Ismeretlen	9999	9999	9999	9999
10019	Maczky László (X-X)	Maczky László	9999	9999	9999	9999	Ismeretlen	9999	9999	9999	9999	Ismeretlen	9999	9999	9999	9999
10020	Maczky Pál (X-X)	Maczky Pál	9999	9999	9999	9999	Ismeretlen	9999	9999	9999	9999	Ismeretlen	9999	9999	9999	9999
10021	Maczky Emil (X-X)	Maczky Emil	9999	9999	9999	9999	Ismeretlen	9999	9999	9999	9999	Ismeretlen	9999	9999	9999	9999
10022	Maczky György (X-X)	Maczky György	9999	9999	9999	9999	Ismeretlen	9999	9999	9999	9999	Ismeretlen	9999	9999	9999	9999
10023	Maczky Anna (X-X)	Maczky Anna	9999	9999	9999	9999	Ismeretlen	9999	9999	9999	9999	Ismeretlen	9999	9999	9999	9999
10024	Maczky Emilné Kerekes Margit (X-19)	Kerekes Margit	9999	9999	9999	9999	Ismeretlen	1911	10	19	12526	Marosvásárhely	1911	10	22	22
10025	Borbély-Maczkó Emilné Hísnay-Hel Hísnay-Helcz	Hísnay-Hel Hísnay-Helcz	1893	9999	9999	9999	Ismeretlen	1981	9999	9999	9999	Ismeretlen	9999	9999	9999	9999
10026	Hísnay-Heinzelmann Alfréd (X-X)	Heinzelmann F	9999	9999	9999	9999	Ismeretlen	9999	9999	9999	9999	Ismeretlen	9999	9999	9999	9999
10027	Soldos Bertalan (X-1917)	Soldos Bertalan	9999	9999	9999	9999	Ismeretlen	1917	8	23	9999	Ismeretlen	9999	9999	9999	9999
10028	Roller Kálmán (X-X)	Roller Kálmán	9999	9999	9999	9999	Ismeretlen	9999	9999	9999	9999	Ismeretlen	9999	9999	9999	9999
10029	Borbély György (X-X)	Borbély György	9999	9999	9999	9999	Ismeretlen	9999	9999	9999	9999	Ismeretlen	9999	9999	9999	9999
10030	Jékely Ferenc (1895-1986)	Jékely Ferenc Ká	1895	5	4	7913	Fehérgyarmat	1986	6	11	12516	Budapest	9999	9999	9999	9999
10031	Jékely Sándor (1869-1945)	Jékely Sándor	1869	5	10	7913	Fehérgyarmat	1945	9	1	7913	Fehérgyarmat	9999	9999	9999	9999
10032	Jékely Sándorné Domokos Margit (18)	Domokos Margit	1876	1	3	12516	Budapest	1945	8	6	1714	Tarpa	9999	9999	9999	9999
10033	Jékely Sándor (1897-1972)	Jékely Sándor	1897	7	5	7913	Fehérgyarmat	1972	5	19	12516	Budapest	1972	6	16	16
10034	Jékely Kálmán (1827-1895)	Jékely Kálmán	1827	2	20	7913	Fehérgyarmat	1895	4	24	7913	Fehérgyarmat	1895	4	26	26
10035	Jékely Kálmáné Lónyai Erzsébet (18 Lónyai Erzsébet)	Lónyai Erzsébet	1833	9999	9999	9999	Ismeretlen	1876	9	26	9999	Ismeretlen	9999	9999	9999	9999
10036	Jékely Anna (1855-1939)	Jékely Anna	1855	7	28	7913	Fehérgyarmat	1939	12	29	7913	Fehérgyarmat	1939	12	31	31
10037	Jékely Erzsébet (1855-1855)	Jékely Erzsébet	1855	7	28	7913	Fehérgyarmat	1855	7	31	7913	Fehérgyarmat	9999	9999	9999	9999
10038	Jékely Ferenc (1857-1887)	Jékely Ferenc	1857	8	11	9999	Ismeretlen	1887	12	3	9999	Ismeretlen	1887	12	5	5
10039	Jékely Mária (1863-X)	Jékely Mária	1863	8	10	7913	Fehérgyarmat	9999	9999	9999	9999	Ismeretlen	9999	9999	9999	9999

(1. ábra: az elkészült személyi adatbázis-struktúra egyének űrlapja; 2. ábra: az elkészült adatbázis-struktúra kutatott tisztségre vonatkozó űrlap-sablonja; 3. ábra: az elkészült adatbázis-struktúra adatbetöltési példatáblája)

A kutatócsoport tagjai emellett aktívan részt vettek ebben az időszakban is a tudományos diskurzusban. Társszervezőként 2021. október 20-21-én megrendeztük Miskolcon a III. Nemzetközi régiótörténeti konferenciát, melynek témáját – kutatási programunknak megfelelően – a közigazgatás történeti változásai adták, az északkelet-magyarországi régió vonatkozásában. A konferencia nyitóelőadását Fábíán Máté, vezető kutató tartotta (Másfél évszázad a közigazgatás területi beosztásának kérdésében. Áttekintés régiós szemszögből); de az egyes panelekben előadást tartott még a kutatócsoport tagjai közül Gál Máté (A katolikus egyház állami ellenőrzése különös tekintettel a közigazgatás szerepkörére - Heves megyei példák (1945-1953)), Gyebnár Kristóf (Városvezetők és a politikai fordulatok. Balassagyarmat és Salgótarján polgármesterei a 20. század első felének átmeneteiben), Kis József (Miskolc és városrészei közigazgatási vezetői a kommunista hatalomátvétel sodrában), Molnár Dávid (Közszolga és közellenség -Kolacsokovszky Lajos közéleti pályafutása), valamint Stefán Antal Krisztián (A szervezett bűnözés alakulása Nógrád megyében a Kádár-korszak első éveiben). Erre a konferenciára egyfajta nyitórendezvényként tekintettünk, hiszen az NKFIH által támogatott kutatócsoport ezen alkalommal jelent meg először tudományos közösségként.

A kétnapos rendezvény szakmailag jelentős mérföldkő volt, melynek eredményeit be tudtuk építeni az egyéni kutatásokba, egyéni kutatási mérföldkövek tervezésébe.

Az eredeti pályázatunkban hangsúlyosan szerepelt a tudományos utánpótlásnevelés, valamint a tehetséges fiatalok segítése. Ezen a területen már az első hat hónap során teljesítettük az egész első éves ciklusra tett vállalásunkat. Egyfelől Stefán Antal Krisztián 2021 őszétől felvételt nyert az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Történelemtudományi Doktori Iskolájába, és megkezdte a PhD-képzést. Másfelől Molnár Dávid 2021. szeptember 7-én sikeresen teljesítette az EKKE TDI doktori komplex vizsgáját, melynek eredményeképpen megindult a fokozatszerzési eljárása. Harmadrészt Gál Máté esetében is jelentő előrelépés történt, beadta doktori disszertációjának munkaváltozatát, melyet műhelyvita keretében az előopponensek nyilvános védésre alkalmasnak nyilvánították.

Beadott és támogatott kutatási programunk ezen három pillérre épült (szakmai munka, tudományszervezés, tudományos utánpótlásnevelés). A jelen záróbeszámolóban bemutatott hat hónapban mindhárom területen az előzetesen elvártaknak megfelelően haladtunk, sőt utóbbi terén teljesítettük a teljes első ciklusra vállaltakat.

Az eredeti Támogatói Okirat kiadására 2021. szeptember 24-én került sor. A projekt időtartamát 2021. szeptember 1 – 2025. augusztus 31-re terveztük, a támogatás összege 39.016.000 Ft volt. 2022. február 11-én nyújtottam be intézményváltoztatási kérelmet; május 10-én szakmai záróbeszámolót, míg május 6-án záró pénzügyi elszámolást nyújtottunk be az eredeti Befogadó Intézménnyel. Az első öt hónapra vonatkozó szakmai beszámolót a zsűri elfogadta. Az intézményváltoztatási kérelem elbírálására, és a Támogatói Okirat 1. sz. módosításának kiadására bő egy évvel a kezdeményezést követően, 2023. március 1-én került sor. Sajnos azonban számos személyes és csoportszintű okok miatt kiderült, hogy az intézményváltoztatási kérelem közel egy éves elhúzódása miatt, annak lezárultakor már nem állnak fenn azok a szakmai és személyi feltételek, amelyek a pályázat beadásakor, valamint az első hat hónapos időszakban fennálltak. Az intézményváltoztatási kérelem beadásakor az motiválta a csoport többségét, hogy a tervezett nagyívű tudományos program megvalósulhasson, az átmeneti egzisztenciális bizonytalanságot is vállalva. A kérelem elbírálásának bő egy évre történő elhúzódása miatt azonban a tudományos tevékenységet nem lehetett folytatni, az egész alapját jelentő finansziális bázis eltűnt a projekt mögül. A tervezett szakmai rendezvényeket a kifizetések felfüggesztése miatt nem tudtuk megszervezni, a

jelentősebb költséggel járó (útköltség, szállás, releváns közgyűjtemények belépési vagy reprográfiai díjai) kutatási napokat folyamatosan halasztanunk kellett. Emiatt a projekt 2022 márciusától nagyjából bő egy éves lemaradásba került, sem az első kutatási év végére elvárt eredményeket nem tudtuk teljesíteni, sem a további mérföldköveket nem tudjuk vállalni.

A Támogatói Okirat közös megegyezéssel történő megszüntetésére vonatkozó kérelmünkben részletezett személyes és szakmai okok egyre nyilvánvalóbbá válása után utolsó kísérletként igyekeztünk a megmaradó kutatókat összetartani, és a vezető kutató cseréjével, valamint a tudományos program újragondolásával befejezni a megkezdett tudományos programot. A Támogató Szervezet 2022. augusztus végén azonban tájékoztatót, hogy ez a verzió aggályos lehet, hiszen így nem azok a Kedvezményezették valósítanák meg a programot, akik a támogatást elnyerték, továbbá az FK-pályázatok vezető kutatóira vonatkozó feltételek és szempontok alapján kétséges, hogy a tervezett új vezető kutató megfelelt volna-e a kritériumoknak.

A fenti akadályozó tényezőket mérlegelve a pályázat szakmai tevékenysége nem folytatható.

Kitekintést azonban fontosnak tartjuk kiemelni, hogy 2022 márciusától kezdve a kutatócsoport fő profilját jelentő régiótörténeti vizsgálódások a csoportszintű tudományos kutatásból egyéni kutatási projekteké alakultak át. Bár a projektből finanszírozott kutatócsoport közös tevékenységet nem folytatott, a kutatók az elmúlt másfél évben saját tudományos pályájukon kisebb-nagyobb mértékben előre haladtak:

- 2022 szeptemberében megjelent a kutatócsoport alapját jelentő Régiótörténeti Szakmai Fórum éves periodikája, a Régióink története III. (A közigazgatás történeti változásai Észak(kelet)-Magyarországon a modern korban), melyet a kutatócsoport három tagja szerkesztett, és hat kutatóknak jelent meg publikációja jelen kutatási projekthez kapcsolódóan
- a kutatócsoport működésének megszűnése után a közös gondolkodás eredményeképpen az egyéni tudományos kutatások révén a közös kutatási programunk tovább élt, egy monográfia és több mint 10 tanulmány jelent meg, melyek bár nem tartalmazzák a NKFIH-azonosítót (hiszen 2022 februárban a projekt felfüggesztésre került), de tematikáját és kutatási módszereit tekintve a kutatócsoport fő kutatási céljához kapcsolódnak

- az elmúlt másfél évben a kutatói utánpótlás terén is beérett a kutatócsoport munkája: újabb három fő tett sikeres komplex vizsgát az EKKE Történelemtudományi Doktori Iskolában, fokozatszerzési eljárásuk megindult; egy fő PhD-fokozatot szerzett summa cum laude minősítéssel, két fő pedig doktori disszertációjának beadása előtt áll. Mindegyik tudományos szintlépés jelen projekt által finanszírozott kutatási programhoz kapcsolódó témával történt/történik.

Kérem a fent részletezettek alapján a szakmai záróbeszámoló elfogadását (ezen rövid időszakra vonatkozóan, továbbá a felhasznált támogatási összeg visszafizetésének elengedését. Ez utóbbi kapcsán kérjük méltányolni, hogy az eredeti támogatási összeg 92,17%-a nem került felhasználásra, visszafizetése megtörtént; továbbá, hogy a felhasznált összeget ténylegesen a pályázati tevékenységre, szakmai programok lebonyolítására fordítottuk, melyek véleményünk szerint hozzájárultak a régiótörténeti tudományos diskurzus fellendüléséhez, jelen projekt megvalósulásától függetlenül.